

Motion

1977/78: 1975

av Lars Werner m. fl.

med anledning av propositionen 1977/78:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1978/79, m. m. (kompletteringsproposition)

Under snart två år har Sverige haft en borgerlig regering. Vad som hänt med samhällsekonomin sedan den tillträdde förskräcker. Bruttonationalprodukten har minskat – utlandsskulden har ökat. Industriproduktionen har minskat – antalet nedläggningar har ökat. Industriinvesteringarna har minskat – kapitalexporten har ökat. Arbetsgivaravgiften har minskat och skall nu bort – momsen har ökat. De arbetandes konsumtion har minskat – gåvorna till företagen har ökat. Bostadsbyggandet har hittills minskat – hyresstegringstakten har ökat. Antalet sysselsatta har minskat – arbetslösheten har ökat. Inga sociala reformer – men statsskulden har ökat.

Naturligtvis kan inte regeringen ensam lastas för allt detta. I vårt samhälle bestäms inte ekonomins utveckling av riksdag och regering. Den bestäms i stället av den kapitalistiska jakten efter profiter, av den planlösa hushållning där enskilda kapitals vinstbegär är samhällsutvecklingens drivmotor. Krisen är i grunden en produkt av det kapitalistiska systemet och inte av den ena eller andra regeringens politik. Detta frånhänder inte regeringar det politiska ansvaret för vad som händer. Inget tvingar regeringar att föra en politik som stärker den kapitalistiska spekulationens grepp över den ekonomiska utvecklingen.

Kristendenserna i Sverige hänger ihop med den internationella krisen för de kapitalistiska ekonomierna. Men detta flyttar inte orsakerna och ansvaret utomlands. Tvärtom har kristendenserna i Sverige vissa tillspetsade drag. Flera av Sveriges nyckelbranscher är hårt drabbade. BNP har i Sverige under sjuttioalet ökat avsevärt långsammare än genomsnittet för de utvecklade kapitalistiska staterna. Också industriproduktionens ökningstakt har märkbart släpat efter.

Både den förra och den nuvarande regeringen behandlar krisen som om det handlade om en tillfällig störning i systemet. Regeringens strategi har därför i huvudsak varit uppehållande manövrer till dess att en internationell högkonjunktur skall komma och dra med sig den svenska ekonomin mot en ny lång högkonjunktur. Dess värre vilar denna strategi på falska föreställningar om verkligheten.

Förvisso finns det kortsiktiga konjunkturrella vågrörelser i vår ekonomi, och mycket tyder på att vi nu är nere i en sådan vågdal. Men konjunktursvängningarna kan liknas vid krusningar på större vågor. Sedan mitten av 1960-talet är mönstret tydligt: högkonjunkturerna blir allt mattare, när de

kommer, medan stagnationsperioderna tycks bli både längre och djupare. Förhoppningen om en högkonjunktur budgetåret 1979/80 kan lika gärna bytas ut mot förberedelser för nya och kanske ökade ekonomiska svårigheter budgetåret 1980/81. Kapitalismen utvecklas på det sättet. Längre perioder av högkonjunktur hör till undantagen i dess historia. Kriser är lika normala företeelser som s. k. goda år.

Dessa växlingar är ett med kapitalismen. Den har utvecklat produktionen så att olika företags handlande har samhällelig räckvidd och betydelse. Men de olika företagen fungerar inte efter samhälleliga mål. De styrs av ambitionen att göra egna profiter på andras bekostnad. Arbetet som i samhället borde tjäna allas väl förvandlas härigenom till tjänare åt enskilda kapital och underordnas dessas vinstbegär. Härur framträder kapitalismens planlösa och anarkiska karaktär, de motsättningar den skapar mellan kapital och arbete, mellan olika företag, branscher och näringsgrenar, mellan produktion och konsumtion, osv.

Koncentrationen av kapital har skärpt dessa motsättningar. Storföretagen, som nu dominerar de flesta branscher och näringsgrenar, spelar var för sig en viktig samhällelig roll, men de uppträder allt hänsynslösare i sin jakt efter profiter, utan att se till de samhälleliga följderna. De flesta av dem satsar på export för att kunna utnyttja sina stordriftsfördelar. De satsar på export av kapital, på investeringar i andra länder, för att säkra marknader, för att genom interna transaktioner öka sina vinster och för att effektivisera utsugningen genom att få effektiva motmedel mot de arbetandes fackliga krav. De koncentrerar till sig produktion och skärper den regionala obalansen. De åstadkommer näringsmässig obalans genom att dra till sig kapital från delar av näringslivet med mindre profiter, genom att de både genom sin stordrift och sin sammansmältning med finanskapitalet kan hindra nya företag från att växa fram. De deformerar ekonomin därför att allt större insatser måste göras för själva varucirkulationen, för reklamen och för att de skall kunna upprätthålla försäljning och profiter, och därför att de för att inte förstöra sina egna marknader försöker etablera sig inom ständigt nya fält och förslösa resurser på onödig produktion av lyxprylar och bjäfs.

Koncentrationen har i Sverige gått mycket långt. Samstämmiga uppgifter pekar mot att det svenska näringslivet domineras av färre och relativt mäktigare kapitalister än vad förhållandena är utomlands. Samtidigt har statsapparaten roll i näringslivet i Sverige ur vissa synvinklar varit av större omfattning än i de flesta andra kapitalistiska stater.

Detta har påverkat krisens utseende i Sverige. Den öppna arbetslösheten har kunnat hållas låg genom omfattande statliga utbildnings- och reservarbetsprogram. Men de omkring 300 000 personer som är arbetslösa eller ej kan ges plats på den ordinarie arbetsmarknaden visar att själva det kapitalistiska näringslivet i Sverige har skapat massarbetslöshet. Skillnaden mot omvärlden är möjligen den att staten här lyckats gömma undan delar av den.

Många andra ekonomiska data är för Sveriges del illavarslande. BNP-

tillväxten i Sverige har under en rad år legat lägre än genomsnittet för andra kapitalistiska stater – under den senaste femårsperioden har här tillväxttakten uppgått till endast något mer än en tredjedel av BNP-tillväxten inom OECD i genomsnitt. Inget tyder heller på att denna skillnad nämnvärt kommer att förändras till svensk fördel under överskådlig tid. Också industriproduktionen sackar efter och har under 1970-talet inte hållit ens halva den ökningstakt som industriproduktionen inom OECD hållit i genomsnitt. Samtidigt har industrins investeringar inom landet minskat kraftigt under 1977 och väntas fortsätta att minska under 1978. Vad som däremot inte minskat är den svenska storfinsansens investeringar i utlandet. Trots att industriinvesteringarna inom landet 1977 minskade med 15 % växte de direkta svenska investeringarna i utlandet från 2 779 milj. kr. 1976 till 3 364 milj. kr. 1977, vilket är en ökning med 21 %. Samtidigt växer den svenska skuldsättningen utomlands på ett oroande sätt. Bara under 1977 var valutautflödet ur landet för betalning av räntor på lån som tagits i utlandet 3 108 milj. kr. Samtidigt lånade olika svenska instanser 1977 24 800 milj. kr., vilket är avsevärt mer än en fördubbling av den dåvarande rekordnoteringen 1976. Detta innebär att enbart räntebetalningarna till utlandet under 1978 kan stiga till omkring 5 miljarder kronor.

I denna situation bedriver den borgerliga regeringen sin ekonomiska politik som är stödpolitik åt kapitalet men angreppspolitik mot folkflertalet. Huvudlinjen i den borgerliga politiken är att smörja det kapitalistiska näringslivet med gåvor men i övrigt huvudsakligen överlåta inriktningen och takten i den ekonomiska utvecklingen till kapitalägarna. Under 1977 skulle siffran på gåvor, subventioner, subventionerade krediter och garantier enligt det s. k. konjunkturrådets rapport 1977/78 uppgå till omkring 45 miljarder kronor, vilket nästan är en summa identisk med vad det skulle kosta att köpa alla aktier på Stockholms fondbörs i nu gällande marknadsvärde.

På ett annat sätt handlar regeringen mot de lönearbetande. Där gäller det att begränsa deras inkomster och konsumtion. "Bidraget till ökningen i totala efterfrågan i ekonomin måste huvudsakligen komma från utlandet", skriver ekonomiministern i den reviderade finansplanen. Håll nere levnadsstandarden för de lönearbetande – öka exportkapitalets profiler – så ljuder i korthet regeringens ekonomiska filosofi.

Regeringen lägger skulden för den ekonomiska krisen på de lönearbetande och placerar också bördorna där.

Sverige klarar sig inte enbart på export. Sysselsättningsläget förbättras inte genom ensidiga exportsatsningar, genom ensidiga satsningar på de stora exportföretagen som i allmänhet i förhållande till omsättningen sysselsätter lite arbetskraft. I dessa företag kan ytterligare expansion lika gärna betyda ökad automation, ökade ansträngningar från kapitalägarnas sida att slå ut arbetskraft med maskiner.

Det är en farlig linje för den ekonomiska politiken om den ytterligare ökar landets exportberoende. Detta försvarar ytterligare möjligheterna för Sverige

att föra en självständig och aktiv ekonomisk politik.

Dessutom innebär ensidiga satsningar på exportföretagen sämre läge för den hemmamarknadsproducerande industrin och andra näringar. Detta är på sikt en oförsvarlig politik. Förutsättningen för en bra exportindustri är en utvecklad hemmamarknad – och en utvecklad hemmamarknad ger både mera sysselsättning och har det omedelbara syftet att kunna tjäna de arbetandes intressen och levnadsförhållanden.

Regeringens ekonomiska politik innebär aktivt stöd åt kapitalismen. Den går inte ut på någon ökad planmässighet. Den överlåter åt de mäktiga kapitalägargrupperna att bestämma landets utveckling. Den går i mest gynnsamma fall ut på att lägga ner företag – som inte givit kapitalägarna tillräckliga profiter eller åsamkat dem förluster – i en något mera dämpad takt än om kapitalägarna skulle få sköta saken helt efter sina egna huvuden och intressen. Regeringens ekonomiska politik utgår från att bevara och syftar till att stärka kapitalägarnas makt. Den kan därför inte i något avseende accepteras.

Vpk:s alternativ

Arbetslöshet och kriser hör till kapitalismens natur. De ekonomiska kriserna kan inte avskaffas med mindre än att kapitalismen avskaffas. Kapitalismen utvecklas planlöst och bär på motsättningar som kommer ur att enskilda kapitals profitjakt styr en produktion vars olika delar är inbördes beroende. Enskilda kapitals vinstbegär styr beslut som borde fattas efter samhälleliga hänsyn. I en planerad socialistisk hushållning, där de enskilda kapitalintressena hävts, kan näringslivet utvecklas efter samhälleliga mål. Då skapas harmoni mellan produktionens karaktär och organisation. De inbördes beroende delarna av näringslivet behandlas som inbördes beroende och med målsättningen att tillfredsställa samhälleliga behov. I och med detta skapas förutsättningarna för ett näringsliv som kan garantera rätten till arbete.

En omvandling till socialism kräver en bred folklig mobilisering. Den kräver utveckling av den kamp som på olika områden bedrivs redan i dag till försvar för levnadsstandarden och rätten till arbete.

Den ekonomiska krisen avslöjar kapitalismen. Den visar nödvändigheten av en högre form av samhällsorganisation. Fortsatt och förstärkt kapitalmakt – vilket är regeringens mål – innebär nya kriser och nya angrepp mot de arbetandes levnadsförhållanden.

Den ekonomiska politiken måste utgå ifrån dessa realiteter. Den måste angripa kapitalmakten. Den måste syfta till ökad grad av planmässighet. Den måste aktivt bekämpa den arbetslöshet kapitalet skapar. Den måste öka den samhälleliga kontrollen över näringslivets utveckling, för att underlätta övergången till planhushållning. Den måste försvara och öka de arbetandes andel av den produktion de åstadkommer. Denna övergripande inriktning av

den ekonomiska politiken är nödvändig om arbetslöshet och kriser skall bekämpas.

Nuets och framtiden hör ihop. Nutiden är framtidens historia. Nu skapas förutsättningar för framtidens utveckling. Vad som nu görs påverkar våra framtidamöjligheter. Hur vi vill att framtiden skall se ut måste därför påverka vårt handlande nu.

Därför måste den ekonomiska politiken redan nu inrikta sig på att attackera kapitalets snedvridning av landets näringsliv och dess misshushållning med våra tillgångar. Därför måste folkflertalet vinnas för en offensiv ekonomisk politik som ger flera jobb och som säkrar och utvecklar folkets levnadsnivå. Den ekonomiska politiken för budgetåret 1978/79 bör ha två huvudmål: 1. 100 000 nya arbeten på 12 månader. 2. Stopp för inflationen – höjd levnadsstandard.

1. Program för 100 000 nya arbeten

Den borgerliga politiken går ut på att kapitalägarnas vinstjakt skall få avgöra vilka som skall få arbete och vilka som skall slås ut eller förbli utan jobb. Regeringspolitiken går ut på att med subventioner och gåvorsöka trygga kapitalägarnas vinster, men i övrigt överlämna näringslivets utveckling till kapitalägarnas godtycke. Regeringen har inga planer på att skapa nya jobb. Det är en skändlighetens politik i en tid då nära hundratusen går i öppen arbetslöshet och då nära tvåhundra tusen är föremål för s. k. arbetsmarknads-politiska åtgärder därför att de inte kan få ordinarie jobb. Det är en skändlighetens politik när denna situation – även enligt regeringen själv – kommer att bestå under ytterligare minst ett år. Det är en skändlighetens politik när så många socialt nödvändiga arbetsuppgifter finns.

Arbetslösheten är en oerhörd kostnad för samhället och en oerhörd påfrestning på de arbetslösa. Inga ansträngningar är för stora när det gäller att skapa arbeten. Varje människa har rätt att få göra sin insats. En första målsättning måste vara att under de närmaste 12 månaderna åstadkomma minst 100 000 nya jobb.

Dessa 100 000 nya jobb kan åstadkommas genom ökade satsningar på sociala områden som barnomsorg, äldreomsorg och sjukvård. Genom ett ökat bostadsbyggande. Genom kraftiga insatser för en förbättrad kollektiv trafik. Genom att sysselsättningen garanteras inom stål-, varvs- och textil-branscherna. Genom kommunala ungdomsarbeten. Genom arbeten för att återställa förstörd miljö. Genom verkliga satsningar på framtagande av alternativa energikällor, som t. ex. vindkraftverk.

Målsättningen kan preciseras på följande sätt:

Årsarbeten

Ett bostadsbyggnadsprogram med 25 000 fler lägenheter än regeringens planer. Byggnads- och industrijobb:

15 000

	Årsarbeten
20 000 ytterligare barnstugeplatser. Byggnads- och produktionsarbeten:	6 000
Personal	5 000
Ökad personaltäthet från 1/5 till 1/4 vid barnstugor och fritidshem	8 000
Ökad personaltäthet inom sjukvården	6 000
Utbyggd äldreomsorg	5 000
Ökad kollektivtrafik (förare, service, produktion och anläggningsarbeten)	12 000
Alternativ energiproduktion och energibesparande åtgärder	5 000
Miljöåterställande arbeten	3 000
Alternativ produktion och sysselsättning vid varven	8 000
Sysselsättningsgaranti inom gruv- och stålbranschen	4 000
Bevarad sysselsättning inom textilbranschen	2 000
Statliga lån och bidrag till landstingen och kommunerna för tidigareläggning av angelägna investeringar samt ungdomsarbeten i kommunal och landstingsregi	20 000
Nya idrotts- och fritidsanläggningar	1 000

Ett sådant program för 100 000 nya arbeten är det enda aktiva och effektiva medlet för att kunna minska arbetslösheten. Programmet bör också ses i ett mera långsiktigt perspektiv. Det skall delvis utgöra utgångspunkten för en ökad förädling av svenska råvaror inom landet. En sådan ökad förädling är nödvändig av flera skäl. Vidareförädling ger fler jobb än s. k. processproduktion (råvaror-halvfabrikat). Vidareförädling kan på sikt dämpa takten i råvaruutvinningen vilket möjliggör förbättrad hushållning med landets naturtillgångar. Vidareförädling är dessutom mera energisnål. Massa- och pappersindustri samt järn-, stål- och metallverk tar sammanlagt i anspråk 45 % av det svenska produktionssystemets energianvändning, men svarar bara för 4 % av sysselsättningen. Verkstadsindustrin svarar för 6 % av energianvändningen, men för 16 % av sysselsättningen. Dessa siffror – framtagna av sysselsättningsutredningen i SOU 1978:22 – visar produktionsinriktningens betydelse för resursanvändningen och avslöjar argumentet att större energiförbrukning är liktydigt med fler arbeten.

Den omläggning av produktionen till ökad förädling som vi anser vara en nödvändig målsättning för den ekonomiska politiken kommer på sikt också att leda till ett minskat beroende av utrikeshandel. Detta beroende är nu så stort att det försvårar en kraftfull och självständig ekonomisk politik och utveckling. Den ensidiga satsningen på exportindustri – som såväl den förra som den nuvarande regeringen står för – är ett knäfall för de för tillfället mäktigaste kapitalgruppernas intressen. Inget säger att en dryg fjärdedel av landets BNP skall vara utrikestransaktioner. Detta har inte uppstått till följd av medvetna politiska beslut utan genom storfinansens agerande.

Läget för att skapa 100 000 nya samhällsnyttiga arbeten är synnerligen gynnsamt i nuvarande konjunktur. Alternativet till de flesta av dessa arbeten är arbetslöshet. Detta gör det arbetsskapande programmet billigt. Även arbetslösheten kostar samhället stora pengar och dessa måste räknas av från det arbetsskapande programmets bruttokostnad. På sikt innebär också förbättrad kollektiv trafik minskade kostnader för privatbilism, framtagande av alternativ energi innebär besparingar inom detta område m. m.

Bruttokostnaden för ett arbetsskapande program av den typ vi redovisar är av storleksordningen 16 miljarder kronor. Men eftersom de annars arbetslösa skulle åsamka staten och kommunerna kostnader, eftersom de nya arbetena ger upphov till nya statsinkomster faller kostnaden för samhället ner under 10 miljarder kronor. Men mycket av denna "kostnad" är investering, som i ett längre perspektiv kommer att medföra inkomster eller förbilliganden för samhället.

Genom att allmänna arbetsgivaravgiften slopas får arbetsgivarna under nästa budgetår 3,4 miljarder kronor. Vi motsätter oss sloandet av allmänna arbetsgivaravgiften. Dessa medel skall i stället utgöra en grundplåt till det arbetsskapande programmet. Kommuner och landsting skall dock slippa att betala in arbetsgivaravgiften till staten utan i stället anmodas att använda medlen för kommunala arbeten.

Att allmänna arbetsgivaravgiften finns kvar och inte efterskänks arbetsgivarna är ingen påлага på dem. Allmänna arbetsgivaravgiften är de lönarbetandes pengar. De har till huvuddel uppstått genom att lönarbetarna avstått annars möjliga lönehöjningar. Dessa pengar skall inte försvinna i arbetsgivarnas fickor. Därför bör också riksdagen avslå förslaget om slopande av allmänna arbetsgivaravgiften som regeringen framfört i propositionen 1977/78:187 (se särskild motion i ärendet).

De direkta subventionerna och gåvorna till kapitalägarna uppgick 1977 till minst 8,5 miljarder kronor. Samtidigt gav staten kapitalägarna en subventionerad långivning och kreditgarantier till sammanlagt 36 miljarder kronor. Ett belopp motsvarande 15 % av gåvorna, subventionerna och garantierna till kapitalägarna skulle bli en annan grundplåt till det arbetsskapande programmet.

Genom att arbetsgivaravgiften inte slopas och genom att medel som nu används som stöd åt kapitalägarna, och vars sysselsättningseffekt kan ifrågasättas, frigörs för det arbetsskapande programmet behöver detta inte nämnvärt belasta statsbudgeten och förstora budgetunderskottet. Inte heller behöver kommunernas ekonomi ytterligare pressas, då de får disponera över de arbetsgivaravgifter de annars skulle betala till staten och då det förutsätts att övriga kommunala och landstingsutgifter till övervägande delen finansieras med statsbidrag.

De närmare detaljerna i programmets genomförande måste riksdagen överlåta åt regeringen som är verkställande makt och som besitter de personal- och utredningsresurser som behövs för programmets verkställighet.

2. Stopp för inflationen – höjd levnadsstandard

1977 innebar sänkt levnadsstandard för många arbetande i Sverige. Den privata konsumtionen sjönk med 0,8 %, konsumtionen av livsmedel sjönk med 2 %. 1978 förväntas bli ett lika dåligt eller kanske än sämre år. Ett reallönesänkingsavtal har redan ingåtts mellan arbetsmarknadens s. k. parter. Inflationen har redan i år uppgått till ca 4 %. Den senaste månaden har dock prisstegringarna varit begränsade till 0,1 %.

Tillfället synes därför synnerligen gynnsamt att nu i införa ett allmänt och effektivt prisstopp som förhindrar vidare inflation under år 1978.

Också hyrorna är ett stort problem för många. En fortsättning på de senaste årens chockhöjningar av hyrorna kan inte accepteras. Hyresstopp måste införas till att börja med under den närmaste tolv månadersperioden. Under tiden måste en bostadspolitik börja verkställas som sänker hyrorna, ökar bostadsbyggandet och låter en god och rymlig bostad till billig hyra bli en social rättighet.

Det är också nödvändigt att sänka priserna på nödvändighetsvaror för att reallönesnedpressningen skall vändas till sin motsats. Därför bör mervärdesskatten slopas på nödvändighetsvaror: baslivsmedel – dit också fisk bör räknas; vissa pappershygienvaror såsom blöjor, toalettpapper, mensskydd; tvättmedel etc. Det allmänna barnbidraget måste höjas och knytas till basbeloppet.

Ett slopande av momsen på nödvändighetsvaror finansieras genom höjning av skatten på stora förmögenheter, slopande av 80/85-procentsregeln, höjning av skatten på arv och gåvor med i genomsnitt 50 %, skärpning av realisationsvinstbeskattningen, allt enligt grunder som närmare preciseras i motionen 1977/78:321. Medel fås vidare genom sanering av avdragsjungleln, genom slopande av sparavdraget, slopande av representationsavdraget, slopande av rätten att göra avdrag för underskott i en förvärvskälla från inkomsten i en annan förvärvskälla, begränsning av ränteavdragen så att de ej medges för räntor på skuldbelopp överstigande 200 000 kr. Medel kan vidare fås genom en befogad och kraftig sänkning av militärutgifterna. Detta bör ske genom att de medel som avsatts för prisreglering för det militära försvaret avräknas. Detta innebär en minskning med 2 030 milj. kr. Vidare bör budgetåret 1978/79 bli ett repetitionsövningsfritt år, vilket skulle innebära en ytterligare besparing på de militära utgifterna på inmot en miljard kronor.

Utöver det arbetsskapande programmet och de direkta insatserna för att stoppa inflationen och för att höja levnadsstandarden är följande åtgärder nödvändiga:

- Stopp för kapitalflykt och industriutflyttning genom skärpt tillämpning av valutaregleringslagen.
- Nationalisering av privata affärsbanker och försäkringsbolag så att kreditströmmarna inom landet kan komma under verklig samhällelig kontroll.

- Arbetstidsförkortning – 7 timmars arbetsdag från den 1 januari 1979 med full lönekompensation som steg mot 6-timmarsdag.
- Genomgripande skattereform med huvudlinjen minskade skattebördor på lönarbetare, pensionärer och barnfamiljer inom deras led – ökade skatter på stora förmögenheter, bolags- och spekulationsvinster med en progressiv statskommunal enhetsskatt som bärande element.

På något längre sikt måste redan nu en plan för utbyggnad av – främst statliga – industrier för ökad förädling inom landet utarbetas. Det stora beroendet av export av energi- och resursslukande råvaror och halvfabrikat måste brytas. Kapitalets profitintressen kan inte längre få avgöra Sveriges industriella och ekonomiska utveckling. Kapitalmakten är ett hot mot landets framtid.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående föreslås

att riksdagen beslutar

1. att hos regeringen hemställa om åtgärder för att ett bostadsbyggnadsprogram om 85 000 lägenheter genomförs under budgetåret 1978/79.
2. att hos regeringen hemställa om åtgärder för att ytterligare 20 000 barnstuge- och fritidshemsplatser skall byggas under budgetåret 1978/79 och att erforderliga statsbidrag härför utgår,
3. att hos regeringen hemställa om åtgärder för att personaltätheten i daghemmen blir 1 personal på 4 barn,
4. att hos regeringen hemställa om åtgärder för 6 000 nya tjänster inom sjukvården,
5. att hos regeringen hemställa om åtgärder för 5 000 nya tjänster inom äldreomsorgen,
6. att hos regeringen hemställa om åtgärder för en förbättrad kollektivtrafik – såväl statlig som kommunal – av sådan omfattning att 12 000 ytterligare tjänster inrättas,
7. att hos regeringen hemställa om förslag till program för alternativ energiproduktion och energibesparande åtgärder som ger 5 000 årsarbeten ytterligare inom verksamheten,
8. att hos regeringen hemställa om förslag om sysselsättningsgaranti och alternativ produktion inom varven så att sysselsättningen där ej minskar,
9. att hos regeringen hemställa om förslag till sysselsättningsgaranti inom gruv- och stålbranschen,
10. att hos regeringen hemställa om åtgärder för att sysselsättningen inom textilbranschen ej skall minska,

11. att hos regeringen hemställa om förslag till bidrag för kommunerna och landstingen att anordna ungdomsarbeten bl. a. genom tidigareläggning av angelägna investeringar upp till 20 000 nya arbetstillfällen,
12. att hos regeringen hemställa om förslag till statligt stöd till nya idrottsanläggningar som kan ge 1 000 nya arbetstillfällen,
13. att hos regeringen hemställa om åtgärder för att verkställa ett omedelbart och effektivt allmänt prisstopp under 12 månader,
14. att hos regeringen hemställa om förslag till lag om hyresstopp under i första hand 12 månader,
15. att hos regeringen hemställa om förslag till slopande av mervärdeskatten på nödvändighetsvaror, finansierat i enlighet med i motionen angivna riktlinjer,
16. att de 2 030 milj. kr. som anslagits som prisregleringsmedel för det militära försvaret avräknas från försvarsbudgeten,
17. att uttala att inga militära repetitionsövningar skall hållas under budgetåret 1978/79 och att härför anslagna medel avräknas från försvarsbudgeten,
18. att uttala sig för en skärpt restriktivitet vid tillämpningen av valutaregleringslagen så att kapitalflykt och industriutflyttning stoppas,
19. att hos regeringen hemställa om förslag om förstärkning av privata affärsbanker och försäkringsbolag,
20. att hos regeringen hemställa om förslag till lag om arbetstidsförkortning till 7-timmarsdag med full lönekompensation, med giltighet från den 1 januari 1979,
21. att hos regeringen hemställa om förslag till ändrad inriktning av skattepolitiken i enlighet med i motionen anförda riktlinjer,
22. att hos regeringen hemställa om åtgärder för utarbetande av ett industripolitiskt program med sikte på ökad förädling inom landet,
23. att öka det allmänna barnbidraget till 3 050 kr. per barn och år från den 1 juli 1978, vilket utgör 25 % av nu gällande basbelopp, och att riksdagen anvisar nödvändiga medel härför,
24. att med avslag på propositionen 1977/78:150 som sin mening uttala vad som i motionen anføres om den ekonomiska politiken,

25. att med avslag på propositionen 1977/78:150 som sin mening uttala vad i motionen anføres om budgetpolitiken.

Stockholm den 11 maj 1978

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vpk)

JÖRN SVENSSON (vpk)